

การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมมรรค เพื่อ ความผาสุกของปวงชนชาวไทย

The National Security Policy Implementation to Practice Buddhism for the Cosines of the People of Thailand

พัฒนธรร ตันติเวชยานนท์

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมมรรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมมรรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยคือการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า 1) การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง และ 2) แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมมรรค ได้แก่ ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลัก ด้วยสัมมาทิฐิคือความเข้าใจถูกต้อง สัมมาสังกัปปะคือความใส่ใจถูกต้อง สัมมาวาจาคือการพูดจาถูกต้อง และสัมมากรรมคือการกระทำถูกต้อง และด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไป ด้วยสัมมาอาชีวะคือการดำรงชีพถูกต้อง สัมมาวาจาคือความปากเพียรถูกต้อง สัมมาสติคือการระลึกประจําใจถูกต้อง และสัมมาสมาธิคือการตั้งใจมั่นถูกต้อง

คำสำคัญ: นโยบายเสริมสร้างความมั่นคง, หลักอัฐสังคิมมรรค, ความผาสุกของปวงชน

Abstract

This article is part of “The national security policy implementation to Practice Buddhism for the cosines of the people of Thailand”, the objectives of research were to 1) study the people’s opinion to the national security

policy implementation for the cosines of the people of Thailand and 2) study the development guidelines to the national security policy implementation to Practice Buddhism for the cosines of the people of Thailand, this research is a quantitative approaches, the research found that 1) the national security policy implementation, overall is a moderate level, and 2) the national security policy implementation to Practice Buddhism, the core of security to respect for the dignity of the human person, with Sammatidthi was the viewpointed correct, Sammasagkappa was a absorbed properly, Sammavaja was to spoke properly and Sammagummanta was the corrected action, and the general of security to creating fairness to reduce inequalities among people, with Sammaaseewa was a lived right, Sammavayamha was the eclectic correct, Sammashathi was a recalled that routinely correct and Sammashamathi was intended.

Keywords: The National Security Policy, The Practice Buddhism, The Cosines of the People

บทนำ

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2557 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ในวันที่ 30 สิงหาคม 2557 นายกรัฐมนตรีจึงได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยรัฐบาลเข้ามาสืบทอดงานและสานต่อภารกิจจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาประเทศ ได้แก่ 1) มุ่งระงับความแตกแยก ยุติการใช้กำลังและอาวุธสงครามก่อความรุนแรง และการแก้ไขผลกระทบต่างๆ 2) การประกาศใช้รัฐธรรมนูญชั่วคราว การจัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการจัดตั้งรัฐบาล และ 3) การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรและการจัดการเลือกตั้งทั่วไป เงื่อนไขดังกล่าวเป็นพันธกิจที่รัฐบาลชุดนี้ยังคงยึดมั่นและดำเนินการต่อไป (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557: 1) นโยบายของคณะรัฐมนตรี ด้านที่ 2 คือ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ มี

กรอบการดำเนินงาน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2) การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนายยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาเป็นแนวทางปฏิบัติและกัลยาณมิตรในสันติวิธี 3) การพัฒนาศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้มีความทันสมัย และ 4) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในทุกด้านกับนานาประเทศ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557: 4)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองอันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยหลายมิติ ทั้งภัยคุกคามภายนอกและภายในประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเสริมสร้างความมั่นคงภายใน รวมทั้งป้องกันปัญหาภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของชาติ 2) สร้างความพร้อมและผนึกกำลังของทุกภาคส่วนให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านความมั่นคง และมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์จากภัยคุกคามทั้งภัยทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ 3) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศในการสนับสนุนการรักษาความสงบสุขและผลประโยชน์ของประเทศชาติ และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารนโยบายความมั่นคงและนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความเป็นเอกภาพ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559: 121)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 มี 16 ประเด็นนโยบาย ลำดับความสำคัญให้การขับเคลื่อนนโยบายมีทิศทางที่ชัดเจน ได้กำหนดออกเป็นสองส่วน คือ 1) นโยบายสำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ มี 3 นโยบาย มุ่งการเสริมสร้างฐานรากความมั่นคงและเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 2) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป มี 13 นโยบาย มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมในทุกกระดับ ให้พร้อมเผชิญปัญหาและภัยคุกคามต่างๆ รวมถึงการลดความเสี่ยงจากผลกระทบของภัยดังกล่าว ตลอดจนการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงอย่างรอบด้าน มีความเข้มแข็งในการป้องกันประเทศ และการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศที่เอื้อต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติฯ มีจุดหมาย

สำคัญคือการมีเสถียรภาพความเป็นปึกแผ่น ปลอดภัยจากร้ายคุกคาม และก่อให้เกิดความเชื่อใจในอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ กำหนดเจ้าภาพหรือหน่วยรับผิดชอบให้ชัดเจน การขยายเครือข่ายภาคีด้านความมั่นคงและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม การบริหารจัดการนโยบายในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อกำหนดให้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติฯ เป็นกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์การโครงสร้างประมาณ และแผนปฏิบัติการหรือแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายแห่งชาติ, 2558: 1)

คำสอนในพระพุทธศาสนา มีมิติมุมมองที่มีต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติตามหลักอภิญ्ञคัมภรค หรือมรรค 8 กล่าวคือ การนํานโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ควรยึดถือปฏิบัติตามหลักอภิญ्ञคัมภรค หรือมรรค 8 ซึ่งหมายถึงแนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิตหรือกาย วาจา ใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลัก ไม่อ่อนแอจนถึงกับตกอยู่ใต้อํานาจความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งตึงจนถึงกับเป็นการทรมานกายให้เหือดแห้งจากความสุขทางกาย (ว. วชิรเมธี, 2551: 29)

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ซึ่งถือเป็นหลักการสำคัญที่จะนําท่าประเทศไปสู่ความมั่นคงและปลอดภัยในทุกด้าน ส่งผลให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข ด้วยความราบรื่น มั่งคั่ง และมั่นคง อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนํานโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนํานโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอภิญ्ञคัมภรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย

วิธีการดำเนินการวิจัย/รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการแจกแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ เขตพระนคร เขตบางรัก เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตปทุมวัน เขต ดลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย และเขตบางกอกใหญ่ รวม 8 เขต

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนและด้วยวิธีการสุ่มแบบง่ายตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีความคลาดเคลื่อนที่ 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย/ประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่ต่อวัตถุประสงค์ คือ

1. การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย ในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลักอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และการบริหารจัดการของภาครัฐที่มีเอกภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และ 2) ด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การปกป้องความมั่นคงของชาติจากภัยยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน และความเป็นเอกภาพของความร่วมมือในงานข่าวกรองของหน่วยงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอภินิหารคิมมรรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย โดยถือปฏิบัติตามหลักอภินิหารคิมมรรค หรือมรรค 8 ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลัก ในการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ด้วยสัมมาทิฐิคือความเข้าใจถูกต้อง ย่อมต้องการใช้ในกิจการทั่วไปทุกประเภททั้งทางโลกและทางธรรม ด้วยสัมมาสังกัปปะคือความไม่ใจถูกต้อง โดยการคิดหาทางออกไปจากทุกข์ตามกฎแห่งเหตุผลที่เห็นชอบมาแล้ว ด้วยสัมมาวาจาคือการพูดจาถูกต้อง โดยไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น และด้วยสัมมาภิมันตะคือการกระทำถูกต้อง โดยไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น และ 2) ด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไป ในการสร้างความเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน ด้วยสัมมาอาชีวะคือการดำรงชีพอย่างถูกต้อง ไม่เป็นโทษ

ต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยสัมมาวายามะคือความพากเพียรถูกต้อง ไม่ถอยหลังจากทางดำเนินตามมรรค ด้วยสัมมาสติคือการระลึกประจำใจถูกต้อง ระลึกแต่ในสิ่งที่เกื้อหนุนแก้ปัญหาที่จะเกิดผลดี และด้วยสัมมาสมาธิคือการตั้งใจมั่นถูกต้อง โดยจำเป็นในกิจการทุกอย่าง เป็นอาการของใจที่รวมกำลังเป็นจุดเดียว

บทสรุป

สรุปประเด็นของงานวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐสังคิมรรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย” ได้แก่

1. การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย พบว่า นโยบาย มาตรการ และกลยุทธ์ต่างๆ ที่นำไปปฏิบัติ นั้น มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำนโยบายไปปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 โดยยึดปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 ได้แก่ ด้านความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ และด้านความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป มีดังนี้

1.1 ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลัก มีนโยบาย 3 ประการ คือ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสร้างความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความสมานฉันท์ในชาติ โดยการปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศทุกระดับ และการป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่มีสันติสุขตามยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ โสภณ ศิริงาม (2559) ที่ได้ศึกษายุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทยในยุคผันผวน คลายความตึงเครียด พบว่า ความสับสนและความไม่แน่นอนของโครงสร้างระหว่างประเทศในระดับโลกและระดับภูมิภาคอินโดจีนทำให้ไทยเกิดสภาวะอนาธิปไตย ซึ่งมี 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทยต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน และยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทยต่อปัญหาภายในประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงของชาติไทย การป้องกันภัยคุกคามจากกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคอินโดจีน และยุติสถานการณ์การปฏิวัติของลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศ

1.2 ด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไป มีนโยบาย 13 ประการ คือ การจัด ระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน การสร้างเสริมศักยภาพ การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ข้ามชาติ การปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

ทางทะเล การจัดการระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การเสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริตคอร์รัปชัน การเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ และการเสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่าง เช่นเดียวกันผลการศึกษาของ เจษฎา มีบุญลือ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ : การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน พบว่า องค์ประกอบความมั่นคงแห่งชาติที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของพลังอำนาจแห่งชาติหรือเป็นขีดความสามารถที่ทำให้ประเทศเกิดความมั่นคง จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร (การป้องกันประเทศ) ความมั่นคงแห่งชาติด้านสังคม ความมั่นคงแห่งชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความมั่นคงแห่งชาติด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม

2. แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติตามหลักอัฐฐังคิกมรรค เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย มีดังนี้

2.1 หลักอัฐฐังคิกมรรค (ว. วชิรเมธี, 2551: 29) หรือมรรค 8 ที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นหลักในการดำเนินงานด้านความมั่นคง มีเนื้อหา คือ มรรค 8 (อัฐฐังคิกมรรค) (มรรค = อริยมรรค = มัชฌิมาปฏิปทา = มรรคแปด = ทางดำเนินชีวิตอันประเสริฐ = ทางสายกลาง) แนวทางดำเนินอันประเสริฐของชีวิตหรือกาย วาจา ใจ เพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ เรียกว่า อริยมรรค แปลว่า ทางอันประเสริฐ เป็นข้อปฏิบัติที่มีหลัก ไม่อ่อนแอจนถึงกับตกอยู่ใต้อำนาจความอยากแห่งใจ แต่ก็ไม่แข็งตึงจนถึงกับเป็นการทรมานกายให้เหือดห่างจากความสุขทางกาย ฉะนั้นจึงได้เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางดำเนินสายกลาง ไม่หย่อนไม่ตึง แต่พอเหมาะเช่น สายดนตรีที่เทียบเสียงได้ที่พอดีแล้ว มรรค แปลว่า ทาง ซึ่งหมายถึงทางเดินของใจ เป็นการเดินจากความทุกข์ไปสู่ความเป็นอิสระหลุดพ้นจากทุกข์ซึ่งมนุษย์หลงยึดถือและยึดมั่นในตัวตนด้วยอำนาจของอวิชชา ได้แก่ (1) สัมมาทิฐิ คือ ความเข้าใจถูกต้อง ย่อมต้องการใช้ในกิจการทั่วไปทุกประเภททั้งทางโลกและทางธรรม สำหรับฝ่ายธรรมชั้นสูงอันเกี่ยวกับการเห็นทุกข์หรืออาสวะ ซึ่งจัดเป็นการเห็นอริยสัจจันั้น ย่อมต้องการฝึกฝนอย่างจริงจังเป็นพิเศษ ความเข้าใจถูกต้องคือต้องเข้าใจอย่างทั่วถึงว่าทุกข์นั้นเป็นอย่างไร อย่างหยาบๆ ที่ปรากฏชัดเป็นอย่างไร อย่างละเอียดที่แอบแฝงเป็นอย่างไร เหตุให้เกิดทุกข์เป็นอย่างไร ความดับ

สนิทของทุกข์มีภาวะอย่างไร มีลำดับอย่างไร ทางให้ถึงความดับทุกข์คืออะไร เดินให้ถึงได้อย่างไร สัมมาทิฏฐิมีทั้งที่เป็นโลกิยะ คือของบุคคลที่ต้องชวนชวายปฏิบัติก้าวหน้าอยู่ และ สัมมาทิฏฐิที่เป็นโลกุตตระ คือของพระอริยบุคคลต้นๆ ส่วนของพระอรหันต์นั้น เรียกเป็นวิชาไปและไม่เรียกว่าองค์แห่งมรรค เพราะท่านถึงที่สุดแล้ว (2) สัมมาสังกัปปะ คือ ความใฝ่ใจถูกต้อง คือ คิดหาทางออกไปจากทุกข์ตามกฎแห่งเหตุผล ที่เห็นชอบมาแล้ว ข้อสัมมาทิฏฐินั้นเอง เริ่มตั้งแต่การใฝ่ใจที่น้อมไปในการออกบวช การไม่เพ่งร้าย การไม่ทำทุกข์ให้แก่ผู้อื่นแม้เพราะผล รวมทั้งความใฝ่ใจถูกต้องทุกๆ อย่างที่เป็นไปเพื่อความหลุดพ้นจากสิ่งที่มนุษย์ไม่ประสงค์ (3) สัมมาวาจา คือ การพูดจาถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น (4) สัมมากัมมันตะ คือ การกระทำถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น (5) สัมมาอาชีวะ คือ การดำรงชีพถูกต้อง ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น (6) สัมมาวายามะ คือ ความพากเพียรถูกต้อง เป็นส่วนของใจที่บากบั่นในอันที่จะก้าวหน้า ไม่ถอยหลังจากทางดำเนินตามมรรคถึงกับมีการอธิษฐานอย่างแรงกล้า (7) สัมมาสติ คือ การระลึกประจำใจถูกต้องระลึกแต่ในสิ่งที่เกื้อหนุนแก้ปัญหาที่จะเกิดตลอด อวิชาที่ครอบงำตนอยู่ โดยเฉพาะได้แก่กายนี้ และธรรมอันเนื่องเกี่ยวกับกายนี้ เมื่อพบความจริงของกายนี้ อวิชาหรือหัวหน้าแห่งมูลทุกข์ก็สิ้นไป และ (8) สัมมาสมาธิ คือ การตั้งใจมั่นถูกต้องได้แก่สมาธิ เป็นของจำเป็นในกิจการทุกอย่าง สำหรับในที่นี้เป็นอาการของใจที่รวมกำลังเป็นจุดเดียว กล้าแข่งพ้อที่จะให้เกิดปัญญาทำการแทงต่ออวิชาได้ และยังเป็นการพักผ่อนของใจเหมือนการหลับให้แหลมคมอยู่เสมอด้วย

2.2 ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลัก มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การมุ่งจัดสวัสดิการทางสังคม การศึกษาและบริการสาธารณสุขจากภาครัฐอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง และการสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำและเปิดโอกาสให้ประชาชนอย่างเท่าเทียมทางสังคม

2.3 ด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไป มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นและการปราบปรามจับกุมความผิดยาเสพติด การสร้างภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชน และการดำเนินคดีกับการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอย่างเข้มงวด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่

1.1 ด้านความมั่นคงผาสุกที่เป็นแก่นหลัก สามารถนำไปใช้เพื่อการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้ง ความรุนแรง และส่งเสริมการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้เห็นต่างจากภาครัฐ

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะพิเศษของแต่ละพื้นที่ และการพัฒนาการเคารพหลักสิทธิมนุษยชนและกลไกในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.2 ด้านความมั่นคงผาสุกทั่วไป สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตือนภัย การป้องกันและการจัดการกับปัญหาภัยพิบัติอื่นๆ การพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีและฐานข้อมูลขององค์กรด้านการข่าว และการจัดหาพลังงานทดแทน พัฒนาพลังงานหมุนเวียนและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

2.1 ควรวิจัยเรื่อง การนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ เพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย ในจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย

2.2 ควรวิจัยเรื่อง ระดับความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อการนำนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎา มีบุญลือ. (2553). *ความมั่นคงแห่งชาติ : การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน*.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ว. วชิรเมธี. (2551). *คนสำราญ งานสำเร็จ. แนวมรรค 8 (อัญมณีคิกรมรรค)*.
พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2558). *นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี*.
กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- โสภณ ศิริงาม. (2559). *ยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทยในยุคก่อนคลายความตึงเครียด*.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- Yamane, T. (1974). *Statistic and Introductory Analysis*. 2nd
New York: Harper & Row.